Detaljni izvedbeni plan

Akademska godina: 2025/2026	**Semestar:** Zimski
Studiji: Sociologija (R) Povijest (dvopredmetni) (R) (izborni) Sociologija (dvopredmetni) (R) (izborni)	**Godina studija:** 3

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Uvod u sociologiju religije	
Kratica kolegija: SOCP5-4	
ECTS bodovi: 4	**Šifra kolegija:** 158567
Preduvjeti za upis kolegija: Nema	
Ukupno opterećenje kolegija	
Vrsta nastave	**Ukupno sati**
Predavanje	30
Seminar	30
Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu	

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija	
Ime i prezime: Črpić Gordan	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** redoviti profesor u trajnom izboru
Kontakt e-mail: gordan.crpic@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Suradnici na kolegiju	

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski	

Opis kolegija	Pregled sociologije religije. Osposobiti studente da znaju uočiti i analizirati pojedine religijske fenomene u društvu. Sadržaj kolegija: Određivanje religioznosti. Klasični autori u sociologiji religije: Durkheim, Marx, Weber. Suvremeni teoretski pristupi religiji; suvremeno stanje religioznosti u svijetu; religioznost u Hrvatskoj; alternativna religioznost i novi religijski pokreti; javna uloga Crkve, sekularizacija, religija i moral, odnos religije i dobrovoljnosti. Seminar: analiza tema kroz koje će se studenti upoznati s religijskim fenomenima, te ih sociološki iščitavati. U seminaru studenti sudjeluju na sljedeći način: kratkim pismenim prilozima na određenu temu, sudjelovanjem u raspravi te izradbom seminarskog rada
Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	1. Izdvojiti glavne značajke suvremenih sociooloških teorija religije i autore teorijskih pristupa. 2. Izdvojiti ulogu i značaj pojedinih suvremenih autora sociologije religije. 3. Demonstrirati nove pristupe u suvremenim problematikama u sociologiji religije. 4. Izložiti seminarske zadaće pridržavajući se etičkih standarda. 5. Diskutirati o društvenim procesima koristeći suvremene teorijske pravce u sociologiji religije.
Literatura	
Obavezna	1. Davie, G. (2005). Religija u suvremenoj Europi. Zagreb: Golden marketing. (Poglavlja: Teorijska gledišta; Zastupničko sjećanje 1; Estetsko ili simboličko sjećanje:kulturna sfera; Zaključak: mutacija sjećanja). 2. Zrinščak, S. (2008). Što je religija i čemu religija: sociološki pristup, u: Bogoslovksa smotra 78 (1): 25-37. 3. Nisbet, R.A. (2007) Sociološka tradicija, Zagreb, Golden marketing – Tehnička knjiga (Poglavlje: Sveto). 4. Črpić, G., Zrinščak, S. (2010). Dinamičnost u stabilnosti: religioznost u Hrvatskoj 1999. i 2008. godine, u: Društvena istraživanja, vol 19, 1-2 (105-106), 3-27. 5. Jukić, J.(1991). Budućnost religije. Split: Matica Hrvatska (Poglavlje: »Socijalistički feudalizam, postmoderna i karizmatična religioznost«, str. 207-258). 6. Mardešić, Ž. (2007). Rascjep u svetome. Zagreb: Kršćanska sadašnjost (Poglavlj: "Sveto u Hrvatskom društvu", str. 795 – 886). 7. S. Zrinščak (2020.) Religija. U: S. Zrinščak i sur. Opća sociologija s uvodom u sociologiju prava (str. 498-515). Zagreb: Pravni fakultet u Zagrebu 8. Küng, H. (1994). Kršćanstvo i svjetske religije: uvod u dijalog s islamom, hinduizmom i budizmom. Zagreb: Naprijed.

Dopunska	Cifrić, I. Percepcija nekih odnosa crkve i države i uloga crkve i religije u društvu, u: *Sociologija sela*, 38(2000), 1-2(147/148), *Suplement*, 227-269; Cifrić, I., Vjernička struktura u tranzicijskom kontekstu hrvatskog društva, u: *Društvena istraživanja* 4(1995), br. 6(20), 819-836; E. Gellner, *Postmodernizam, razum i religija*, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2000.; M. Heidegger, *Fenomenologija religioznog života*, Demetra, Zagreb, 2004.; D. Jerolimov-Marinović, Društveni kontekst i teorijsko hipotetski okvir istraživanja "Religijske promjene i vrijednosti u hrvatskom društvu", u: *Sociologija sela*, 38(2000)1/2, (147/148), *Suplement*, str. 21-36; H. Knoblauch, *Sociologija religije*, Demetra, Zagreb, 2004.; K. Lëwit, *Svjetska povijest i događanje spasa*, Cesarec – Svjetlost, Sarajevo, 1990.; Mandarić, Blaženka, s. Valentina. *Religiozni identitet zagrebačkih srednjoškolaca*, Institut društvenih znanosti 'Ivo Pilar', Zagreb, 2000.; D. Marinović-Jerolimov, Višedimenzionalni pristup u istraživanju religioznosti: smjernice za istraživanje u Hrvatskoj, u: *Društvena istraživanja* 4(1995), br. 6(20), str. 837-851; M. Weber, *Protestantska etika i duh kapitalizma*, Veselin Masleša – Svjetlost, Sarajevo, 1989.; M. Weber, *Sociologija religije*, Kruzak, Zagreb, 2000.;S. Zrinščak, *Sociologija religije. Hrvatsko iskustvo*, Pravni fakultet, Zagreb, 1999. James, W. (1990.), *Raznolikosti religioznog iskustva*, Zagreb, Naprijed. Freud, S. (2000.), *Totem i tabu – neke podudarnosti u društvenom životu divljaka i neurotičara*, Zagreb, Stari grad. Kovač, T. (2013.), *Crkva gleda s poštovanjem i muslimane" (NA 3) (Post)koncilski zaokret Katoličke Crkve prema islamu i njegovi teološki izazovi* (Doktorska disertacija), Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Durkheim, E. (2008). Elementarni oblici religijskog života: totemistički sustav u Australiji, Zagreb, Naklada Jesenski i Turk – Hrvatsko sociološko društvo.; Douglas, M. (2004). Čisto i opasno: analiza predodžbi o nečistom i zabranjenom, Zagreb, Algoritam.; Turner, V. (1989). Od rituala do teatra: ozbiljnost ljudske igre, Zagreb, August Cesarec.; Maritain, J. (1989). Cjeloviti humanizam, Zagreb, Kršćanska sadašnjost.; de Lubac, H. (2009). Drama ateističkog humanizma. Rijeka, Sarajevo: Ex libris, Synopsis.; Tillich, P. (2009). Teologija kulture. Rijeka, Sarajevo: Ex libris, Synopsis.; Bajsić, V. (1980). Strah za granicu. Pitanja sadašnjeg trenutka, Zagreb, Kršćanska sadašnjost.; Bajsić, V. (1994). Obrnuto vrijeme, Zagreb, Kršćanska sadašnjost.; Bajsić, V. (1994). Ekologija slobode, Zagreb, Kršćanska sadašnjost.; Berger, P. L., ur. (2008). Desekularizacija sveta. Oživljavanje religije i svetska politika, Novi Sad, Mediterran Publishing.; Odabrane stranice iz beletristike kao što su: F. M. Dostojevski, Braća Karamazovi; Flannery O'Connor, Mudra krv; Hermann Hesse, Siddharhta; Graham Greene, Kraj ljubavne priče; Shusaku Endo, Šutnja; Marilynne Robinson, Gilead; Ranko Marinković: Glorija; Petar Šegedin: Djeca Božja, Miroslav Krleža: Legenda…

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaže se DA	**Isključivo kontinuirano praćenje nastave** NE	**Ulazi u prosjek** DA

Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	• Redovito pohađanje nastave: prisutnost na najmanje 70% nastave. • Uredno izvršene seminarske obveze: seminarsko izlaganje. • Stjecanje minimalnog uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti.
Način ocjenjivanja	**Način stjecanja bodova:** 1. Nastavne aktivnosti – 70% ocjene a) seminarske obveze – 10% b) kolokviji – 60% 2. Završni ispit – 30% ocjene **Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada:** dovoljan (2) – 50 do 64,9% dobar (3) – 65 do 79,9% vrlo dobar (4) – 80 do 89,9% izvrstan (5) – 90 do 100%
Način polaganja ispita	• Kontinuirano vrednovanje studentskog rada kroz nastavne aktivnosti (seminarsko izlaganje, aktivnost na nastavi i dva pismena kolokvija) • Završni usmeni ispit

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

VRSTA AKTIVNOSTI	**ECTS bodovi -** koeficijent opterećenja studenata	**UDIO OCJENE** (%)
Pohađanje nastave	1.5	0
Seminarski rad	0.5	20
Kolokvij-međuispit	0.625	25
Kolokvij-međuispit	0.625	25
Ukupno tijekom nastave	**3.25**	70
Završni ispit	0.75	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	**4**	100

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Seminari

#	**Tema**
1	Stavovi građana Republike Hrvatske o pitanjima morala. Konzervativni ili liberalni? Uloga vjere u životu osoba u beskućništvu
2	Vjerovanje i religioznost Smrt u obitelji i religioznost
3	Religioznost i socijalni kapital u mediteranskoj i kontinentalnoj Hrvatskoj
4	Sekularizacijske teze
5	Civilna i difuzna religija
6	Religijska situacija u postmodernom vremenu
7	Etno-religioznost
8	Religija i krizne društvene situacije
9	Religioznost i rastava braka

Predavanja

#	**Tema**
1	Uvodno predavanje. Upoznavanje s materijom i načinom rada.
2	Sociološko određivanje religije
3	Sociološko određivanje religije
4	Kršćanstvo. Islam. Hinduizam.
5	Suvremene sociološke teorije religije
6	Suvremene sociološke teorije religije: Danièle Hervieu-Leger; Grace Davie
7	Klasične sociološke teorije religije: Durkheim; Marx; Weber
8	I. KOLOKVIJ
9	Suvremena religioznost
10	Sekularizacijske teorije i kritika selarizacijskih teorija

11	Religioznost u komunističkom sustavu u Hrvatskoj
12	Pučka religioznosti u Hrvatskoj
13	Suvremena religioznost u Hrvatskoj
14	Novi religijski pokreti i alternativna religioznost
15	II. KOLOKVIJ